

BM I.053.82.2024. TŚ

Warszawa, 2024-12-17 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 6185 posa Jarosława Wałęsy w sprawie elektrowni jądrowej na terenie gminy Choczewo, uprzejmie informuję:

1. *Na jakim etapie są obecnie prace związane z przygotowaniem logistycznym związanym z obsługą budowy:*

1. *planowania i prowadzenia ruchu ciężkiego transportu po drogach lokalnych będących obecnie w zarządzie JST oraz LP (zapewnienie bezpieczeństwa lokalnej ludności oraz turystów, utrzymanie płynności przemieszczania się oraz informacji o prowadzonych pracach).*

Ruch ciężki będzie odbywał się po drodze pożarowej nr 6, drodze pożarowej nr 7 oraz po drodze krajowej Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, która powstanie w najbliższych latach. Istniejąca ulica Łąkowa w miejscowości Słajszewo oraz planowana nowa droga ze Słajszewa na plażę będą przeznaczone dla ruchu lokalnego.

2. *na jakiej podstawie prawnej użytkowane są obecnie drogi dojazdowe przez pojazdy obsługujące budowę - czy PEJ zawiera umowy na ich późniejsze odtworzenie?*

Na potrzeby aktualnych prac ogólnodostępne drogi publiczne są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem. Ponadto Polskie Elektrownie Jądrowe sp. z o.o. (dalej: PEJ)

na mocy odpowiednich porozumień z gminą Choczewo, Powiatem Wejherowskim oraz Lasami Państwowymi planuje utrzymywać drogi lokalne oraz je remontować.

3. *jaki jest przewidywany koszt inwestycji technicznych wspomagających proces budowy (budowa dróg dojazdowych, hoteli pracowniczych, remonty i modernizację dróg istniejących itp.).*

Główne elementy infrastruktury towarzyszącej budowie elektrowni jądrowej na Pomorzu, realizowane przez GDDKiA, PKP Polskie Linie Kolejowe, PSE oraz Urząd Morski w Gdyni mają zapewnione finansowanie na mocy uchwalonego przez Radę Ministrów programu wieloletniego wspierania inwestycji infrastrukturalnych w województwie pomorskim, w wysokości 4 761 777 307 zł. Pozostałe elementy infrastruktury towarzyszącej będą powstawały sukcesywnie, w miarę postępu projektu jądrowego.

4. *gdzie i w jakiej formie będą budowane hotele pracownicze?*

Spółka PEJ prowadzi analizy dotyczące m.in. zakresu potrzebnej bazy noclegowej oraz uzgodnienia z konsorcjum firm Westinghouse-Bechtel w sprawie wykorzystania istniejącej, lokalnej bazy noclegowej na potrzeby realizacji inwestycji.

5. *czy w planach budowy elektrowni jądrowej, PEJ zaplanował dofinansowanie, budowę lub rozbudowę obiektów gminnych związanych z bezpieczeństwem (komisariat policji, ośrodek zdrowia, ochotnicze straże pożarne, itp.)*

Polskie Elektrownie Jądrowe współpracują zarówno z przedstawicielami policji, służb państwowych, lokalnych władz, straży pożarnej, straży granicznej, jak i Lasów Państwowych. W trakcie regularnych spotkań roboczych omawiane są potencjalne zagrożenia, potrzeby oraz wspólne działania jakie należy podjąć, by te zagrożenia mitygować.

6. *w jaki sposób będą przygotowane istniejące drogi lokalne do ponadnormatywnych obciążeń oraz zwiększonego natężenia ruchu ciężkich pojazdów?*

W ramach prowadzonego procesu inwestycyjnego, dopuszczalne obciążania dróg nie będą przekraczane. Jednocześnie, zgodnie z już obowiązującymi lub będącymi w trakcie ustaleń, porozumieniami spółki PEJ z Gminą Choczewo, Powiatem Wejherowskim, Lasami Państwowymi oraz Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, drogi zostaną przystosowane do zwiększenia częstotliwości przejazdów.

7. *wg wstępnych informacji podawanych przez przedstawicieli PEJ należy wymienić ok. 6 mln m³ gruntu pod posadowienie reaktorów i basen wody chłodzącej - w jaki sposób będzie prowadzona ta wymiana - czy inwestor posiada już plany przemieszczania tak ogromnych mas ziemi - gdzie i które będą przewożone, składowane etc.?*

Obecnie toczy się pierwsza faza badań geologicznych. Po jej zakończeniu to wykonawca elektrowni, czyli konsorcjum firm Westinghouse-Bechtel podejmie decyzję o metodach przygotowania gruntu pod budowę wspomnianych elementów elektrowni oraz zapewni potrzebną logistykę. Jednocześnie warto podkreślić, że do m.in. do obsługi inwestycji powstanie linia kolejowa oraz bocznicą kolejowa.

2. *W jaki sposób PEJ prowadzi kompensacje przyrodnicze? Czy planuje się również przekazanie/zakup gruntów pod zalesianie w miejsce utraconej powierzchni leśnej (docelowo teren wylesień ma wynieść ok 380 ha)?*

Wycinka w zakresie przedstawionym w decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 18 września 2023 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla pierwszej polskiej elektrowni jądrowej zlokalizowanej w gminie Choczewo, czyli wylesienie na potrzeby realizacji inwestycji wyniesie ok. 333 ha. W samej Decyzji Środowiskowej Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska nałożył na Inwestora (Polskie Elektrownie Jądrowe) szereg warunków realizacji inwestycji, w tym działania minimalizujące, do których należały m.in. metaplantacje chronionych gatunków roślin, przeniesienie martwego drewna z terenu realizacji inwestycji w inne dogodnie siedliskowo miejsce znajdujące się w pasie nadmorskim, stworzenie sztucznych refugium dla płazów i gadów, przeniesienie mrowisk znajdujących się na terenie realizacji inwestycji w inne dogodnie siedliskowo miejsce. Z działań, które inwestor już zrealizował w celu wypełnienia warunków decyzji środowiskowej, należy wskazać montaż 1143 budek dla ptaków oraz 98 skrzynek dla nietoperzy w celu odtworzenia siedlisk awifauny i chiropterofauny (budki zamontowano w pasie nadmorskim Nadleśnictwa Choczewo), a także zamontowanie platformy dla bielika. Jeśli zaś chodzi o sposób realizacji ww. prac – to przebiegają one w oparciu o ponowioną inwentaryzację środowiska, której przeprowadzenie również wynika z warunku nałożonego na inwestora przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Po przeprowadzeniu szczegółowych badań opracowane zostały metodyki przeprowadzenia działań minimalizujących. Polskie Elektrownie Jądrowe na bieżąco uzgadniają realizację ww. prac z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Choczewo. Realizacja większości działań minimalizujących w terenie zaplanowana została na wiosnę 2025 roku.

Odpowiadając na drugą część zapytania o przekazanie/zakup gruntów pod zalesienie, spółka PEJ analizuje obecnie możliwość pozyskania gruntów pod zalesienia w gminie Choczewo.

3. *W jaki sposób PEJ zamierza pozyskać i zagospodarować drewno pozyskane na gruntach wyłączonych z zarządu Lasów Państwowych?*

Pozyskanie drewna z gruntów wyłączonych z zarządu Lasów Państwowych odbędzie się poprzez ścięcie drzew oraz ich wstępną obróbkę (segregacja, zmielenie karpin, etc.) jeszcze na terenie lokalizacji planowanej elektrowni jądrowej. Sposób jego zagospodarowania jest tematem trwających rozmów. Rozważane jest m.in. włączenie wartości drewna do rozliczenia wartości usługi. W przypadku skorzystania z tej możliwości, zasady wyceny i rozliczenia zostaną określone w umowie z wykonawcą tego zadania.

4. *Na jakim etapie prac znajduje się zaskarżona decyzja środowiskowa?*

Decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 19 września 2023 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.125, o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa”, planowanego do realizacji w wariantcie 1 – lokalizacja Lubiato-Kopalino, podwariant techniczny 1A, zwana dalej „decyzją GDOŚ”, jest nieostateczna, bowiem część stron postępowania wniosło wobec tej decyzji wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. Obecnie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi postępowanie drugoinstancyjne w przedmiocie tych wniosków. Pismem z dnia 10 czerwca 2024 r., znak:

DOOŚ-OA.4205.1.2015.161, organ wezwał inwestora do udzielenia wyjaśnień i uzupełnień. Pismem z dnia 8 sierpnia 2024 r., nr PEJ_2024_2161, inwestor udzielił stosownych wyjaśnień. Zawiadomieniem z dnia 29 listopada 2024 r., znak: DOOŚ-OA.4205.1.2015.186, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska poinformował strony o zgromadzeniu całego materiału dowodowego i o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, a przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zgodnie z tym zawiadomieniem, decyzja kończąca postępowanie zostanie wydana nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia doręczenia tego zawiadomienia.

5. Czy przy wyborze lokalizacji kierowano się tylko względami finansowymi, bagatelizując względy przyrodnicze? Czym uzasadniony jest wybór przedmiotowej lokalizacji?

Aby w pełni opisać proces wyboru lokalizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie pierwszej polskiej elektrowni jądrowej w wybranym wariantcie w gminie Choczewo, zwanej dalej lokalizacją Lubiatowo-Kopalino wskazaną przez inwestora jako wariant lokalizacyjny, należy przedstawić przebieg całego postępowania krajowego, który obejmował wieloletnie działania mające na celu wyznaczenie, najpierw potencjalnych lokalizacji, a następnie doprowadzenie do wyboru wariantu do realizacji.

W ramach pracy wykonano ranking lokalizacji, biorąc pod uwagę ekspercką ocenę 17 kryteriów ewaluacyjnych. Ranking stanowił podstawę do opracowania przez Ministerstwo Gospodarki w 2010 r. Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu. Jednocześnie w dniu 30 grudnia 2010 r. rozpoczęto proces udziału społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2001/42 WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, transponowanej do polskiego ustawodawstwa – ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (OOŚ), w ramach krajowych postępowań zapewniony jest udział społeczeństwa, a ponadto zgodnie z zapisami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym z Espoo, udział państw narażonych w kontekście transgranicznym. Procedura formalnych konsultacji społecznych prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu, wykonanej na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, trwała 3 miesiące, a w jej wyniku otrzymano uwagi od ok. 300 instytucji i organizacji w kraju.

W dniu 18 lipca 2011 r. rozpoczęto konsultacje transgraniczne Prognozy i Programu. Konsultacje prowadziło Ministerstwo Gospodarki, we współpracy z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska. Do udziału w konsultacjach transgranicznych zaproszono 10 państw: Litwę, Łotwę, Estonię, Szwecję, Danię, Niemcy, Austrię, Czechy, Słowację i Finlandię. Litwa, Łotwa i Estonia zrezygnowały z udziału w konsultacjach. W następstwie ww. procesu, w styczniu 2014 r. Rada Ministrów przyjęła Program polskiej energetyki jądrowej (PPEJ), w którym wskazano 27 potencjalnych lokalizacji dla budowy elektrowni jądrowej w Polsce, w tym wymieniono 3 lokalizacje nadmorskie: „Choczewo”, „Żarnowiec” oraz „Lubiatowo-Kopalino”.

Należy wyjaśnić, że inwestor (w tym przypadku spółka PEJ), jako podmiot odpowiedzialny – zgodnie z ustawą Prawo atomowe – za wskazanie lokalizacji i przeprowadzenie stosownych badań środowiskowych i lokalizacyjnych celem udowodnienia, że dana lokalizacja jest akceptowalna z punktu widzenia wymogów w zakresie bezpieczeństwa jądrowego (art. 35b ust. 1 i 2 ww. ustawy), niezależnie od Ministerstwa Gospodarki prowadził własne analizy lokalizacyjne.

W ramach wykonanych prac przeanalizowano 92 lokalizacje obejmujące teren całego kraju. Analizy uwzględniały 27 lokalizacji wskazanych w Programie oraz 65 dodatkowych lokalizacji. Wynikiem analiz było opracowanie krótkiej listy lokalizacji obejmującej lokalizacje nadmorskie oraz śródlądowe. Lokalizacje zostały ocenione za pomocą kryteriów techniczno-organizacyjnych, skutkiem czego było przypisanie określonej liczby punktów do każdej z lokalizacji. Lokalizacja Lubiatowo-Kopalino została wskazana przez inwestora, jako jedna z potencjalnych lokalizacji do posadowienia elektrowni jądrowej we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, złożonym do GDOŚ w dniu 5 sierpnia 2015 r. Do wniosku załączono Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia, która stanowiła podstawę do zaprezentowania zakresu przedsięwzięcia stronom postępowania w kontekście krajowym, jak i transgranicznym, zgodnie z wymogami ustawy OoŚ.

25 maja 2016 r. GDOŚ wydał postanowienie określające zakres Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia zlokalizowanego na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa. Zgodnie z regulacjami ujętymi w ustawie OoŚ, w ramach prowadzonego postępowania inwestor wypełnił wymogi wyrażone w ww. postanowieniu w zakresie konieczności wariantowania analizując w ramach Raportu łącznie 5 wariantów, tj. 2 lokalizacyjne: Lubiatowo – Kopalino i Żarnowiec i 3 podwarianty techniczne obejmujące różne rodzaje układów chłodzenia.

Wszelkie dalsze analizy poprzedzone zostały badaniami obejmującymi łącznie 23 obszary badawcze, w tym szczegółowe analizy przyrodnicze, obejmujące zarówno część lądową, jak i morską obu lokalizacji (Lubiatowo-Kopalino i Żarnowiec). Wyniki wieloletniego programu badań realizowanego w latach 2016-2021 przedstawiono w Tomie III raportu o oddziaływaniu na środowisko, jak również w załącznikach do Tomu III, których znaczącą część (ok. 4,5 tysiąca stron) obejmowała inwentaryzacja elementów przyrodniczych na lądzie i morzu.

Należy wskazać, że w ramach oceny oddziaływania na środowisko Inwestor dokonuje wyboru wariantu w oparciu o ww. wyniki badań oraz wyniki przeprowadzonych analiz. Inwestor dokonał wyboru wariantu w oparciu o analizę wielokryterialną, którą umieścił w Tomie V raportu o oddziaływaniu na środowisko, w rozdziale V.2. „Wybór wariantu proponowanego przez inwestora, racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, i racjonalnego wariantu alternatywnego wraz z uzasadnieniem ich wyboru”.

Jeśli chodzi o kryteria oceny to brane pod uwagę były następujące aspekty - bioróżnorodność, geomorfologia morza i wybrzeża, emisje CO₂, środowisko historyczne, jakość powietrza, krajobraz i wpływ wizualny, środowisko morskie - jakość wody, hydrogeologia (wody gruntowe), oddziaływania społeczno-ekonomiczne, zdrowie, zagrożenia powodziowe, hałas i drgania, zanieczyszczenie gruntów i gleby, poziom pól elektromagnetycznych, hydrogeologia, zagrożenia zewnętrzne (w podziale na typy), zagrożenia wewnętrzne (w podziale na typy), oddziaływania radiologiczne, procedury awaryjne, stan terenu lokalizacji (w podziale na typy), aspekty lokalizacyjne (w podziale na typy).

W toku dalszych analiz wybrano tzw. kluczowe kryteria różnicujące, a wśród nich: bioróżnorodność (środowisko morskie), bioróżnorodność (środowisko lądowe), zdrowie, hydrogeologię, zewnętrzne zagrożenia naturalne (powodziowe), stan terenu lokalizacji (logistyka, plan zagospodarowania głównego terenu lokalizacji), aspekty lokalizacyjne (własność terenu), aspekty lokalizacyjne (zapewnienie infrastruktury wody chłodzącej na potrzeby realizacji przedsięwzięcia). Pośród wytyczonych kluczowych kryteriów

różnicujących znalazły się aspekty dot. bioróżnorodności (3 kryteria), czyli kryteria, które miały największe znaczenie przy wyborze lokalizacji.

Biorąc pod uwagę przytoczone powyżej wyjaśnienia, wskazania wymaga, że to właśnie aspekty przyrodnicze odegrały kluczową rolę przy wyborze lokalizacji elektrowni jądrowej.

6. *Co się stanie z gruntem w przypadku podjęcia decyzji o wstrzymaniu inwestycji (np. w wyniku negatywnych badań geologicznych lub braku finansowania) - czy grunty wylesione zostaną ponownie zalesione i zwrócone Lasom Państwowym?*

Na wstępie podkreślić należy, iż nie przewiduje się wstrzymania realizacji inwestycji, a badania geologiczne, przeprowadzone na potrzeby zarówno raportu lokalizacyjnego, jak i raportu o oddziaływaniu przedmiotowej inwestycji na środowisko, nie przyniosły wyników negatywnych dla możliwości realizacji elektrowni jądrowej w lokalizacji Lubiatowo-Kopalino.

7. *W jaki sposób PEJ dotychczas prowadzi dialog z lokalnymi społecznościami?*

W ramach budowania poparcia dla projektu jądrowego, inwestor – Polskie Elektrownie Jądrowe – od lat prowadzi dialog z władzami samorządowymi i mieszkańcami gmin w regionie przyszłej elektrowni. Równolegle realizowane są szeroko zakrojone działania informacyjne i edukacyjne na poziomach lokalnym, regionalnym oraz ogólnopolskim.

W 2013 r. inwestor uruchomił trzy Lokalne Punkty Informacyjne (LPI) w Choczewie, Krokowej i Gniewinie, w których mieszkańcy, turyści i wszystkie zainteresowane osoby mogą codziennie uzyskać niezbędne informacje na temat realizowanego projektu oraz samej energetyki jądrowej. W okresie letnim organizowane są również dyżury w Wakacyjnych Punktach Informacyjnych PEJ, w miejscach najchętniej odwiedzanych przez turystów i położonych blisko planowanej lokalizacji elektrowni.

Pracownicy spółki PEJ regularnie biorą także udział w wydarzeniach i projektach ważnych z punktu widzenia lokalnej społeczności. W sezonach letnich, w latach 2022-2024, kiedy spółka zintensyfikowała działania komunikacyjne, jej przedstawiciele wzięli udział w ponad 100 lokalnych wydarzeniach. Stoiska edukacyjno-informacyjne odwiedziło ponad 3500 osób, które były zainteresowane przede wszystkim postępem prac w ramach projektu, przebiegami infrastruktury towarzyszącej budowie elektrowni, czy kwestiami związanymi z bezpieczeństwem i funkcjonowaniem przyszłego obiektu jądrowego.

We współpracy z Urzędem Gminy Choczewo spółka powołała na początku 2022 r. grupę roboczą, w której skład wchodzi przedstawiciele inwestora, gminy, mieszkańców – w tym również przedstawiciele lokalnego stowarzyszenia przeciwnego budowie elektrowni. Spotkania odbywają się co kwartał i dotyczą postępów prac realizowanej inwestycji oraz infrastruktury towarzyszącej budowie elektrowni. Omawiane są też oczekiwania i potrzeby lokalnej społeczności związane z prowadzonym projektem. Dodatkowo, przedstawiciele inwestora uczestniczy także w comiesięcznych sesjach Rady Gminy Choczewo, przedstawiając zebrany radnym, wóldarzom gminy i pozostałym uczestnikom aktualny status projektu, postępy prac terenowych oraz informacje związane z realizowaną infrastrukturą towarzyszącą budowie elektrowni.

Na zaproszenie różnych podmiotów spółka PEJ bierze również udział w spotkaniach organizowanych przez zewnętrznych interesariuszy na terenie Pomorza – są to organizacje zrzeszające przedsiębiorców, jednostki samorządu województwa pomorskiego czy Pomorski Urząd Wojewódzki, który regularnie zwołuje spotkania zespołów powołanych do prac związanych z elektrownią jądrową.

Spółka Polskie Elektrownie Jądrowe realizuje również autorskie programy wsparcia dla regionu, z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu. Od 2022 r. funkcjonuje także autorski Program Wsparcia Inicjatyw Społecznych, którego celem jest wsparcie wartościowych i istotnych dla mieszkańców lokalnych inicjatyw. W ciągu dwóch lat funkcjonowania tego Programu, spółka wsparła ponad 110 projektów, przekazując na ten cel ponad 4,5 mln zł.

Wcześniej, przez siedem lat, spółka realizowała Program Wsparcia Gmin Lokalizacyjnych. Łącznie w ciągu wszystkich lat funkcjonowania obu programów inwestor przyszłej elektrowni przekazał blisko 19 mln zł. Dodatkowo, inwestor realizuje także szereg innych działań, których celem jest m.in. zmniejszenie obaw społecznych i rozwianie mitów związanych z prowadzoną inwestycją.

Szeroko zakrojone działania przekładają się na stabilne poparcie dla projektu w regionie – w gminie Choczewo jest to 67 proc., a w okolicznych powiatach – wejherowskim, puckim i lęborskim – 66 proc. Badania poparcia dla inwestycji jądrowej, realizowane są nieprzerwanie od 2011 roku, przez niezależne ośrodki badawcze.

Spółka biorąc pod uwagę postępy prac projektu jądrowego, a także mając świadomość potrzeb informacyjnych społeczeństwa, zamierza zwiększać zakres swoich działań oraz rozszerzać model i formułę współpracy z interesariuszami na Pomorzu. W tym celu m.in. w drugiej połowie 2024 r. powołano Pełnomocnika Zarządu spółki – Koordynatora Regionalnego na Pomorzu, a także uruchomiono lokalne biuro spółki w Gdańsku.

8. *Czy koncentracja w jednej gminie ok. 1/4 krajowej mocy w dobie wojny toczącej się od dwóch lat za wschodnią granicą jest bezpieczne zarówno dla mieszkańców tego rejonu jak i dla bezpieczeństwa energetycznego kraju? Jakie działania zostaną podjęte w celu zwiększenia bezpieczeństwa tego regionu?*

Spółka i oraz właściwe służby państwowe stale analizują różne czynniki ryzyka oraz zagrożenia dla projektu i regionu, w którym powstanie elektrownia jądrowa, podejmując szereg środków, w tym niejawnych, by zapewnić bezpieczeństwo realizacji inwestycji. Szczegółowych informacji o planowanych rozwiązaniach wzmacniających bezpieczeństwo elektrowni jądrowej nie można ujawnić publicznie.

9. *Czy przy wyborze lokalizacji EJ wzięto pod uwagę takie aspekty jak: zagrożenia militarne, terrorystyczne, ataki cybernetyczne oraz akty sabotażu zarówno ze strony morza jak i lądu? Oraz jak będzie przebiegać weryfikacja pracowników zagranicznych pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa w kontekście jak wyżej?*

Zgodnie z art. II.11.3.1 Raportu o Oddziaływaniu na Środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji pierwszej w Polsce Elektrowni Jądrowej o mocy elektrycznej do 3 750 MWe, na obszarze gmin: Choczewo lub Gniewino i Krokowa, dokonano identyfikacji zdarzeń zewnętrznych, potencjalnie mogących stać się zdarzeniami

inicjującymi warunki awaryjne, a więc istotnych z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa jądowego, wykorzystując aktualne wymagania prawne w tym zakresie, raporty oraz wytyczne międzynarodowych instytucji. Zidentyfikowano zdarzenia zewnętrzne antropogeniczne mogące potencjalnie wpływać na bezpieczeństwo, w tym m.in.:

- uderzenie statku powietrznego,
- pożary występujące poza terenem elektrowni jądowej,
- eksplozje poza terenem elektrowni jądowej,
- niewybuchy,
- przedmioty o dużej energii kinetycznej, w tym będących skutkiem eksplozji,
- przedmioty unoszone przez wiatr,
- chmury gazów, zanieczyszczenia chemiczne pochodzące z zakładów przemysłowych lub działalności transportowej,
- zagrożenia z zakładów przemysłowych (zanieczyszczenia, hałas, emisja substancji wywołujących korozję),
- pływające zanieczyszczenia (w tym: pływające resztki z ładunku z rozbitego statku, ładunek wyrzucany za burtę w razie niebezpieczeństwa; kłody drewna; liście, trawy; śmieci) – wpływ na kanały wody chłodzącej i systemy ostatecznego ujęcia ciepła (ang. ultimate heat sink systems, UHS),
- zagrożenia bezpieczeństwa elektrowni jądowej ze strony cywilnych urządzeń telekomunikacyjnych i instalacji emitujących fale elektromagnetyczne lub wytwarzających pole magnetyczne lub pole elektryczne,
- zagrożenia powodowane wydobyciem ropy, gazu lub wód podziemnych, niszczeniem kopalni,
- zagrożenia powodowane działalnością transportową,
- działania terrorystyczne lub sabotażowe,
- uszkodzenia lub nieprawidłowa eksploatacja urządzeń wodnych.

Wybór lokalizacji jest uwarunkowany szeregiem czynników. Opisuje je rozporządzenie sprawie szczegółowego zakresu przeprowadzania oceny terenu przeznaczonego pod lokalizację obiektu jądowego, przypadków wykluczających możliwość uznania terenu za spełniający wymogi lokalizacji obiektu jądowego oraz w sprawie wymagań dotyczących raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądowego, dedykowane specjalnie obiektom jądowym. Na wstępie podlegają sprawdzeniu tzw. czynniki wykluczające. Ich wystąpienie wyklucza daną lokalizację z listy analizowanych. Następnie poddaje się wybraną lokalizację analizom bezpieczeństwa, gospodarczym, finansowym i innym. Do analiz bezpieczeństwa należy ocena zagrożeń naturalnych i antropogenicznych oraz ocena możliwości ich minimalizowania.

Inwestor bada wymienione zagrożenia posiłkując się uzyskaną dokumentacją oraz analizami zlecanymi wyspecjalizowanym instytucjom. Wyniki zamieszczane są zgodnie z polskimi przepisami kolejno w Raporcie z Oceny Oddziaływania na Środowisko, Wstępnym Raporcie Lokalizacyjnym, Raporcie Lokalizacyjnym i szeregu kolejnych raportów bezpieczeństwa. Ponadto co dwa lata, a w razie potrzeby wcześniej, opracowywany jest dokument – „podstawowe zagrożenie projektowe” (ang. design basis threat, DBT). Opracowuje go Prezes Państwowej Agencji Atomistyki w porozumieniu z 7 innymi właściwymi podmiotami, zgodnie z art. 41n-art. 41t ustawy – Prawo atomowe. Aktualne „podstawowe zagrożenie projektowe”

zostało przyjęte w styczniu 2022 r. i zgodnie z ustawą – Prawo atomowe jest uwzględniane przy opracowywaniu, zatwierdzaniu i opiniowaniu systemów ochrony fizycznej. Jest to dokument niejawnny.

Jeśli chodzi o ryzyko związane z zagrożeniami działaniami terrorystycznymi i sabotażowymi, to przedstawione zostało ono w skondensowanej formie w publicznie dostępnym Raporcie z Oceny Oddziaływania na Środowisko. Określone było ono w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego. Zgodnie z nim zagrożenie terrorystyczne w granicach województwa pomorskiego oparte na pięciopunktowej skali jest „bardzo rzadkie” - na poziomie 1. Natomiast zagrożenie ze strony działań sabotażowych ograniczane jest przez różnorodne środki techniczne, a ponadto poprzez działania monitorujące ze strony służb MSW. Ataki cybernetyczne na systemy sterowania elektrowni jądrowej są z kolei mitygowane przez ich separację od sieci zewnętrznych i znajdowanie się pod specjalną ochroną.

Przy określeniu zagrożeń militarnych inwestor planowanej elektrowni skorzystał ze wsparcia Ministerstwa Obrony Narodowej.

Weryfikacja pracowników zagranicznych pod kątem wskazanych zagrożeń jest realizowana przede wszystkim przez uprawnione do tego organy państwowe w ramach opiniowania cudzoziemców uzyskujących na terytorium RP odpowiedni status pobytowy, w tym m.in. przez Straż Graniczną, policję, czy ABW. Weryfikacja – w zakresie dopuszczonym przez prawo - jest realizowana również w spółce PEJ zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i jest ukierunkowana na przeciwdziałanie zagrożeniom, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo fizyczne oraz bezpieczeństwo przetwarzanych informacji, jak również z zastosowaniem mechanizmów związanych z dopuszczeniem osób do przetwarzania informacji niejawnnych.

10. *Czy obie lokalizacje elektrowni jądrowej Kopalino-Lubiatowo oraz Żarnowiec zostały poddane równej ocenie oddziaływania na Środowisko, w tym inwentaryzacji Środowiska, pomimo wskazania w 2021 r. przez spółkę PEJ Lubiatowo-Kopalino jako preferowanej lokalizacji?*

Zgodnie z wymogiem jaki został nałożony na inwestora przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w ramach wydanego postanowienia z dnia 25 maja 2016 r., znak DOOŚ-OA.4205.1.2015.23, określającego zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko (postanowienie scoping'owe), program badań środowiskowych i lokalizacyjnych jakie prowadził inwestor w latach 2016-2021 na potrzeby raportu OOŚ oraz raportu lokalizacyjnego prowadzone były w jednakowy sposób, tzn. metodyki dla lokalizacji Lubiatowo-Kopalino, jak i lokalizacji Żarnowiec były tożsame, analizy prowadzono z taką samą szczegółowością, w takich samych ramach harmonogramowych i przestrzennych (bufory badań od granic przedsięwzięcia). Jedyna różnica w podejściu do analiz lokalizacji wynikała z uwarunkowań przestrzennych obu lokalizacji i ich orientacji względem rezerwuaru wody (Morza Bałtyckiego).

Jeśli chodzi o materiał dowodowy w tej kwestii najlepszym odzwierciedleniem wyników są informacje przedstawione w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia. W Tomie III raportu OOŚ, zawierającym “Charakterystykę przedsięwzięcia”, przedstawiono wyniki ww. analiz i przeprowadzonych badań, w tym inwentaryzacji przyrodniczych. Tom III wraz z załącznikami zawiera szczegółowe podsumowania wyników badań, materiały zebrane w trakcie przeprowadzonego w latach

2016-2021 programu badań, w tym wyniki inwentaryzacji przyrodniczych. Przyjęte dla obu lokalizacji podejście pozwoliło na przeprowadzenie szczegółowych i równorzędnych analiz dotyczących oceny oddziaływania rozważanych wariantów przedsięwzięcia na środowisko. Wyniki oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko Inwestor przedstawił w raporcie OOŚ w Tomie IV. Również w tym dokumencie ocenę przeprowadzono w sposób równorzędny z wykorzystaniem spójnej jednolitej metodyki dla wszystkich analizowanych wariantów przedsięwzięcia.

Z wyrazami szacunku
Z upoważnienia
Wojciech Wrochna
Sekretarz stanu
2024-12-17

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów